

STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD
HOFWEG 13 3274 BK HEINENOORD

BULLETIN

49

APRIL 1989

STICHTING
VRIENDENKRING VAN HET STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD
(ingeschreven K.v.K. Dordrecht nr. S 119934)

Redactie en secretariaat:

Hofweg 13, 3274 BK Heinenoord. Giro 38.70.852.
Contributie: minimaal F 10,-- per persoon/jaar.

Redactie:

Drs. W. Blok	01670 - 63083
J. Gerretse	01862 - 2293
lic. P.G. Perneel	01869 - 1078
P.J. Pot	01853 - 1411
K.H. van der Ree	01865 - 3622
W. Reedijk	01865 - 1323
Mr. R. van der Waal	015 - 622457

Hof van Assendelft:

Hofweg 13, 3274 BK Heinenoord. Telefoon 01862 - 1535.
Geopend dinsdag t/m zaterdag 14.00 - 17.00 uur.
Zaterdag bovendien 10.00 - 12.00 uur.
Groepen op afspraak.

Oost-Leeuwenstein:

Dorpsstraat 13, 3274 BK Heinenoord.
Geopend zaterdag 10.00 - 12.00 en 14.00 - 17.00 uur.

Algemeen stichtingsbestuur:

Secretariaat: Hof van Assendelft. Giro 52.77.13.
Conservator . Drs. J.E. de Rooy 01862 - 2010
Voorzitter . B. Kolbach 01869 - 1392
Secretaris . Drs. W. Blok 01670 - 63083
Penningmeester A.M. van der Woel 01862 - 1802

NIEUWS VAN DE REDACTIE

Het zal de trouwe bulletinlezer zeker opgevallen zijn, dat de uitvoering van het vorige bulletin anders was. Het was namelijk niet zoals U van ons gewend was, gestencild, maar in offsetdruk uitgevoerd. Technische problemen aan de stencilmachine waren hier debet aan. Gelukkig konden wij het bulletin, dankzij de bereidwillige medewerking van de drukkerij "De Snelle Drukkers" uit Klaaswaal tijdig laten verschijnen.

De kwaliteitsverbetering en de minimale financiële gevolgen hiervan, waren voor de redactie aanleiding om met ingang van 1989 het bulletin in offsetdruk uit te laten brengen. Wij vertrouwen daarbij op een goede samenwerking met "De Snelle Drukkers".

Direct volgend op deze huishoudelijke mededeling is het een traditie geworden om in het eerste bulletin van het nieuwe jaar met enkele cijfers verslag over het voorgaande jaar te doen.

In 1988 bezochten ruim 10.000 personen het museum, tegen ruim 9.500 in 1987. De Vriendenkring droeg in de exploitatie een bedrag van F 7.000,-- bij. Daarnaast ontving het museum ruim F 80.000,-- subsidie van de Hoekschewaardse gemeenten. Dit betekent dat per hoofd van de bevolking van de Hoeksche Waard gemiddeld F 1,00 werd ontvangen, terwijl per vriend ruim F 5,00 werd bijgedragen in het onderhoud van het museum.

Naast deze financiële bijdrage aan de stichting Streekmuseum, bracht de Vriendenkring in 1988 drie bulletins uit, waarvan de kosten uit de overige donaties werden betaald.

Naast voornoemde exploitatierekening werd ook de begroting 1990 op de algemene bestuursvergadering van 27 februari l.l. behandeld. Deze leverde als gevolg van enkele kostenstijgingen van algemene aard, moeilijkheden op, om deze sluitend te krijgen. Gelet op deze cijfers heeft de Vriendenkring gemeend haar bijdrage in het onderhoud van het museum te verhogen tot F 8.000,--, terwijl de subsidieverzoeken aan de gemeenten opnieuw zullen worden bekeken.

Zoals U uit het voorgaande kunt opmaken, levert de Vriendenkring een niet onbelangrijke bijdrage in de exploitatie van ons aller Streekmuseum. Elk dubbeltje helpt immers: verzoeken daarom na te gaan of U uw bijdrage voor 1989 al heeft overgemaakt. U bespaart er ons niet alleen werk, maar ook kosten mee, en dat is van groot belang om de Vriendenkring in staat te stellen het museum te helpen.

Tot slot nog enkele mededelingen:
De Nederlandse Museumvereniging geeft zoals bekend museumjaarkaarten uit, op vertoon waarvan vele musea gratis toegang verlenen. Leden van Vrienden-organisaties e.d. hebben recht op een reductie bij de aanschaf van de kaart met zegel. Belangstellenden onder U kunnen dan ook een kortingskaart op het museum afhalen.

In verband met Koninginnedag is het museum en de leeszaal op zaterdag 29 april 1989 de gehele dag gesloten.

Veel plezier en leesgenoegen met dit 49e bulletin.

P. J. P.

HISTORISCH ALLERLEI

De geneeskundige verzorging in Oud-Beijerland en in de Hoeksche Waard in de 19e eeuw.
Een bijdrage.

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de "Afdeeling de Zuid-Hollandsche Eilanden" van de "Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst", verscheen in 1984 een bijzonder aardig boekje, onder de titel "Van dokters en dorpen op het eiland IJsselmonde en in de Hoeksche Waard". Onder meer de wens, door de redactie in haar voorwoord uitgesproken, dat "het mogelijk (...) anderen zou inspireren tot nadere studie over dit onderwerp", was voor mij aanleiding mij nader te verdiepen in dit aspect van de geschiedenis van de Hoeksche Waard en in het bijzonder in die van Oud-Beijerland.

Deze beperking vindt zijn oorsprong in het feit dat ik in de loop van mijn speurtocht, die in februari 1986 begon, op het spoor kwam van een bijzonder rijk familiearchief (1).

Door een gelukkig toeval (wat is in de geschiedenis toeval?) kwam ik in contact met de kleinzoon van Dr. Johannes Floris Philippus Hers, die te Oud-Beijerland praktizeerde van 1881 tot 1915 en die in 1884 het initiatief nam tot de oprichting van de "Afdeeling de Zuid-Hollandsche Eilanden" van de "Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst".

Naast tientallen brieven, wetenschappelijke opstellen en studieboeken, krantenknipsels, een aantal unieke foto's en een collectie 19e-eeuwse medische instrumenten, bevatte dit archief een reeks van zevenentwintig dagboeken. Hieruit bleek dat "Dokter Hers" vanaf 9 mei 1881, de dag waarop hij zich als jonge "Doctor" te Oud-Beijerland vestigde, tot drie maanden voor zijn dood, op 29 september 1915, praktisch iedere dag, met een

onvoorstelbare precisie en in een bijzonder sierlijk handschrift, over iedere patiënt uitgebreid aantekeningen had bijgehouden. In totaal beslaan deze dagboeknotities zo'n 5.600 bladzijden, bijgehouden in gewone schoolschriften, die hij zich, blijkens het blauwe stempeltje op de schutbladen had aangeschaft bij de firma "W. Hoogwerf, Boekhandel en Snelpersdrukkerij" te Oud-Beijerland. Deze dagboeken bevatten gegevens over het wel en wee van zo'n 16.000 personen uit de Hoeksche Waard, waarmee Dr. Hers als medicus tussen 1881 en 1915 in contact kwam.

Deze dagboeknotities hebben in de eerste plaats een bijzondere waarde als medisch-historische bron. Ze laten toe een inzicht te krijgen in de evolutie van een plattelands-artsenpraktijk, en dat in een periode waarin vooral op diagnostisch en therapeutisch gebied de innovaties elkaar snel opvolgden. Ze bieden terzelfdertijd de unieke gelegenheid, door "de bril van de dokter", een blik te werpen op het gewone leven van alle dag in het Oud-Beijerland van omstreeks de eeuwwisseling. Ze laten ook toe de "petite histoire" van Oud-Beijerland en de Hoeksche Waard met enkele details in te kleuren. Zo legde Dr. Hers in zijn dagboeken de ziektegeschiedenissen vast van tientallen pokkenlijders tijdens de verschrikkelijke epidemie van 1883-1884.

Het is de bedoeling in een aantal artikeltjes in dit bulletin, onder andere aan de hand van deze dagboeknotities, aandacht te besteden aan de persoon en de betekenis van Dr. J.F.Ph. Hers, die niet alleen als medicus, maar ook -en vooral- als sociaal bewogen burger, bijna 33 jaar lang, een duidelijk stempel heeft gedrukt op het sociale, politieke en culturele leven in Oud-Beijerland en in een groot deel van de Hoeksche Waard.

Vervolgens zal worden geprobeerd de figuur en het werk van Dr. J.F.Ph. Hers als medicus te schetsen tegen de achtergrond van enkele aspecten van de volksgezondheid in Oud-Beijerland en in enkele dorpen in de Hoeksche Waard omstreeks de eeuwwisseling, zoals medische verzorging, epidemieën en sterftecijfers, volksgeneeskunde en kwakzalverij.

(1) Een woord van dank is hier zeker op zijn plaats aan Dr. J.F.Ph. Hers te Oegstgeest, van wie wij voor deze studie een groot deel van het archief van diens grootvader in bruikleen kregen.

Lic. P.G. Perneel.

AFDELING GENEALOGIE

Zoals gebruikelijk vermelden wij hier weer de uitbreiding van onze collectie kaartjes in de afgelopen periode.

Toegevoegd in ons kaartstelsel werden:

Burgerlijke Stand:

De huwelijksbijlagen van de volgende gemeenten:

Mijnsheerenland	1812 t/m 1842
Klaaswaal	1812 t/m 1842
Goudswaard	1812 t/m 1842

Genoemde bijlagen leveren belangrijke gegevens over o.m. de herkomst van het voorgeslacht van de huwelijkspartners.

Voorts:

Polderrekeningen Oud-Beijerland 1588 t/m 1611.

Rechtelijk Archief Cromstrijen no.13 ca. 1700-1730.

W.R.

DE VRAGENRUBRIEK

Van de acht vragen uit onze vorige rubriek bleven er tot nu toe vijf onbeantwoord. Maar op vraag no. 286 en 290 kwamen meerdere antwoorden binnen waarbij enkele zeer uitgebreide uitwerkingen. Ook vroegen enkele vrienden informatie over de binnengekomen antwoorden. Tot onze voldoening konden wij hen eveneens van dienst zijn.

Vraag 293 werd gedeeltelijk beantwoord.

De vraagstellers die de antwoorden via ons ontvangen, met vermelding van naam en adres van de inzender, nemen meestal nader contact op met deze hulpvaardigen, vooral om hun dank te betuigen. Mocht dit een enkele keer achterwege blijven dan zeggen wij vanaf deze plaats aan allen voor hun moeite en bereidwilligheid hartelijk dank.

Steeds meer geïnteresseerden komen zelf zoeken in onze verzamelingen, vooral nu ook op Woensdagmorgen daartoe de gelegenheid bestaat. Zou dit de oorzaak ervan zijn, dat we deze keer slechts vier vragen ontvingen?

Hier volgen die vragen waarvoor wij weer een vriendelijk beroep doen op de medewerking van onze uitgebreide vriendenkring:

294. Anthony Symonsz. Schouten (Schulz) geboren te Lusen in het Lunenburgerland trouwde in 1712 met Maartje Abels Abbenbroek en later in ondertrouw Zuid-Beijerland 24-4-1722 als weduwnaar, met Pleuntje Ariens Kappeteijn, weduwe van Hendrik Flipse Goodyck. Zij werd ook Pleuntje van der Vlis genoemd. Op 14-3-1723 werd dochter Maartje geboren. In 1723 werd door de diaconie aan pleeggezinnen onderhoudsgeld betaald voor Arie en Maartje Schouten.

Gevraagd: Wanneer is Anthony geboren, wie waren zijn ouders, wanneer is hij naar hier gekomen en waar en wanneer is hij overleden?

295. François Maertense Brutharst/Brussart, afkomstig uit Vlaanderen, trouwde Oud-Beijerland 14-4-1647 met Grietje Corse.
Gevraagd: Aanvullende gegevens en voorgeslacht?

296. Christiaan van Flinck, jongeman van Roeroort, trouwde Klaaswaal 3-3-1709 met Ariaantje van Suydendaal.
Coenraad van Flinck, jongeman van Roeroort, trouwde Klaaswaal 14-5-1711 met Leytje Jans van de Hoeve.
Gevraagd: Gegevens Flinck en welke plaats wordt er met dit Roeroort bedoeld?

297. Marinus Prins, geboren Oud-Beijerland 25-8-1888 als onechte zoon van Maria Schilperoord. In 1892 werd hij door Willem Prins bij huwelijk erkend. Zijn echte vader zou ene Mourits zijn.
Gevraagd: Gegevens over voornoemde Mourits.

Antwoorden en nieuwe vragen die ook over historie van onze streek mogen gaan, zijn welkom bij:
W. Reedijk, Boemdijk 45a, 3286 LD Klaaswaal.

WAT DE KRANTEN ZEGGEN

Vrijwel wekelijks verschijnen er berichten in de krant, die betrekking hebben op de viering van Koninginnedag 1989 in Oud-Beijerland. Hieruit blijkt dat Oud-Beijerland zijn beste beentje wenst voor te zetten i.v.m. met het hoge koninklijke bezoek.

Ook in het verleden wisten de inwoners van het Spuidorp van een Oranjefeest, zoals Koninginnedag, een feestdag te maken waar iedereen bij betrokken was. In de volgende fragmenten, die letterlijk aan artikelen van het Nieuwsblad ontleend zijn, kijken we terug naar de feestelijkheden, welke in augustus en september 1948 plaats vonden.

"Oud-Beijerland, september 1948.

VERSIERING EN VERLICHTING.

Oud-Beijerland mag in deze week van feest weer gezien worden. Diverse straten zijn mooi versierd en vooral verlicht. Het is 's avonds een prettig wandelen in de gemeente nu duizenden lampjes haar in een sprookjesachtige sfeer scheppen.

Het aantal straten, dat versierd is, is echter, vergeleken bij het bevrijdingsfeest verminderd en dat vinden wij jammer.

We zouden -zonder iets af te doen aan het door andere straten gepresenteerde- aan de buurten, die thans niet hebben meegedaan, de Spuidijk ten voorbeeld willen stellen.

Hier hebben wij een buurtvereniging bestaande uit zegge en schrijve vijftien gezinnen en deze hebben het in een eendrachtige samenwerking verstaan hun buurt te versieren en te verlichten op een wijze, die er zijn mag. Het is gezellig geworden rond het fonteintje op de Spuidijk.

Hulde aan de kleine groep, die dit grote werk tot stand bracht. De Voorstraten bieden weer een fantastische aanblik. Zij lenen zich met de Vliet in het midden, goed voor illuminatie. Het in floodlight gezette raadhuis en de eveneens

verlichte Ned. Herv. kerk zijn zeer fraai, zo ook de H.B.S. en de H.B.S.-laan. Oostdijk en Molendijk hebben ook weer hun beste beentje voorgezet en de versiering en verlichting van de Emmastraat mag ook gezien worden. Verschillende particulieren hebben ditmaal werk gemaakt van de

verlichting, waardoor het geheel in de gemeente nog fraaier is geworden. Ook diverse etalages dragen daartoe bij.

Wij zouden bij deze samenvatting niet gaarne de muziektent vergeten. Haar vorm leent zich uitstekend voor verlichting en het is een zeer goede gedachte geweest de mogelijkheden, die zij biedt uit te buiten. Dit is geschied op voortreffelijke manier. De tent is een der mooiste stukjes feestverlichting in de gemeente geworden.

Alles bijeen is, we herhalen het, Oud-Beijerland goed voor de dag gekomen!

Tot slot volgen hier de prijzen, die zijn toegekend, voor de versiering en verlichting der straten, waarbij zij opgemerkt, dat bij de beoordeling meer het accent is gelegd op de verlichting, dan op de versiering: de Emmastraat verwierf de eerste prijs, de Spuidijk kreeg de tweede en de Molendijk en Oostdijk resp. de derde en vierde. Onze hulde aan de betreffende buurtverenigingen -vooral de eerste twee- die hebben getoond hoe het moet.

(Verkort verslag van de eerste dag)

oud-beijerland vierde feest.

Oud-Beijerland zette gisteren zijn tweedaags feest goed in. De Harmonie bracht er door een met zorg gekozen programma de stemming goed in: Vaderlandse liederen en populaire melodien werden ten gehore gebracht en zulks op loffelijke wijze.....

De optocht der plaatselijke verenigingen trok gistermorgen grote belangstelling. Na een mars door de gemeente werd gedefileerd voor de op het bordes van het raadhuis verzamelde autoriteiten. Aan het defilé werd meegewerkt door beide muziekverenigingen, zodat er een goede muzikale omljsting was. Het aantal deelnemers had wellicht groter kunnen zijn, doch wat wij zagen,

kwam goed, voor de dag. Veel belangstelling trokken de feestrokken, die door verschillende dames gedragen werden. Na afloop van het defilé verzamelden alle deelnemers en alle toeschouwers zich voor het raadhuis om te luisteren naar de door de burgemeester uitgesproken feestrede. Voorts gaven "Korach" en de "Harmonie" leiding aan de massazang, waar bij een aantal vaderlandse liederen te gehore werden gebracht..... De vlaggenparade en demonstraties van padvind(st)ers en de volksspelen trokken veel belangstelling. Voor de middag was er hardlopen en wielrennen met hindernissen; na de middag een snelheidswielerwedstrijd, potslaan, mastklimmen en sprietlopen over de haven. Vooral het laatste en 't potslaan wekten herhaaldelijk hilariteit. Men ziet nu eenmaal gaarne een ander een nat pak halen en het potslaan met wanstalgige waterhoofden is een feest op zichzelf.....

(Verkort verslag van de tweede dag)

DE JUBILEUMFEESTEN.

Reeds om acht uur in de morgen werd het programma geopend door een concert van de Chr. Muziekvereniging "De Bazuin" op de muziektent om negen uur trok een optocht der schoolkinderen door de straten, terwijl er om half tien kinderzang was voor het raadhuis.

De kinderspelen op het H.B.S.-terrein, die verder de voormiddag vulden waren voor de kinderen zeer aantrekkelijk ook al, omdat er aardige prijsjes te verdienen waren. Het meest aantrekkelijk was echter, misschien wel de tractatie die hun ten deel viel op de school.....

De allegorische optocht trok evenals gewoonlijk buitengewoon veel belangstelling. Zij was deze belangstelling ten volle waard, want er waren een aantal fraaie werkstukken te bewonderen. Toch was het aantal deelnemers minder dan de vorige keer.

Wij betreuren dit, want een optocht als de onderhavige is steeds een der hoogtepunten van een Oranje-feest. Wanneer wij zien, dat het wederom de Emmastraat en enkele particulieren van de Spuidijk zijn geweest, die de eerste twee prijzen behaalden, dan moet daaruit toch blijken dat met goede wil veel meer mooie wagens of groepen hadden kunnen deelnemen.....

De eerste prijs in deze optocht werd behaald door de buurtvereniging Emmastraat, de tweede door G. J. Koenraadt, Spuidijk en de derde door fa. A. Taselaar. Bij de ruiters ging de 1e prijs naar mej. Spaandonk, de 2e naar H. v. Waasbergen en de 3e naar mej. M. van Rij, Zinkweg. Bij de versierde rijwielen: 1e prijs mej. T. Langendoen, 2e prijs mej. J. Driessen en de troostprijzen naar Piet Taselaar en A. de Hoog.

Het afsluitend vuurwerk van de twee feestdagen droeg terecht de bewondering van alle toeschouwers weg. Onder de twintig nummers waren verschillende zeer fraaie.....

Onze indrukken over de feestdagen samenvattend, verheugt het ons zeer te kunnen constateren, dat Oud-Beijerland goed voor de dag gekomen is....."

P. J. P.

AANWINSTEN

Wij beginnen deze keer wat in mineur, beste vrienden. Niet, omdat u ons niet goed bedacht zou hebben, want dat zit wel goed! Maar omdat wij starten met een uniform met bijbehorende pet van een begraafplaatsbeambte, drie zwarte jurken, een zwart herencostuum, een zwarte omslagdoek en nog wat andere kleding. Twee rouwspelden vervolmaken het beeld.

Men heeft altijd gerouwd om wie heenging en dat doet men natuurlijk nog, maar de dood was in onze kleine gemeenschappen zeer nadrukkelijk aanwezig in een tijd van grote kindersterfte en een gemiddeld lage leeftijd. Men gaf daar uiterlijk meer uitdrukking aan dan tegenwoordig. Dat ook het leven zijn uiterlijk vertoon kende, blijkt uit gaven als een sieradendoos, twee gouden spelden, twee gouden oorijzers, reukflesje, pepermuntdoosje en een zakhorloge met ketting.

Ter verfraaiing van ons huis ontvingen we een groot schilderij van Koningin Wilhelmina en nog enkele schilderstukjes.

Voor de feestdagen een scheepswimpel van vier meter! Toe maar! Voor de buitenverlichting een petroleumstraatlantaarn. Van verlichting gesproken, weet U wat een "knijpkat" is? U kunt hem nu in het museum zien.

Zo langzamerhand kunnen wij wel wat jonge stellen in hun huishouden zetten. Huishoudelijke voorwerpen vormen meestal een groot deel van de schenkingen. Maar oneindig is de variatie in vormen en afmetingen. We kregen weer van alles: peper- en zoutstel, zeepdoosje, wijnkaraf, asbak, lampetemper (neen, geen lampe-temmer!), lampetkan, stenen waskom, kruikjes voor olie en azijn, borden, koperen paraplubak, voorraad-blikken, steriliseerketel, stenen testen, wit emaille afvalbak, een houten kistje en een dito spaarpot. Allemaal dingen om iets in te doen of te bewaren. En dan opeens staat daar een urine-centrifuge! Ze deden vroeger veel zelf thuis, maar hier heb ik mijn oma nooit mee bezig gezien. Gelukkig wijzen een paar rubber handschoenen en een metalen beenspalk er op, dat we in de medische sfeer terecht zijn gekomen. Terug in de keuken, want daar staan nog een houten eierrek, diverse soorten bestek, onderzetters, kooktoestel, stenen komfoor,

strijkijzers, naaigereedschap, pollepel en schuimspaan, twee benen prikkers plus glazen deksels voor stopflessen.

De timmerman heeft er een werkbank bij, een loden hamer, een metalen lijmpotje en een trekpasser. Die kan ook weer vooruit.

Uit het boerenbedrijf komen een karnbak, een graanmolen, twee aardappelrieken, een schoffelmachientje, een schaarploegje en een aanaardploegje. Het vee wordt ook nooit vergeten en is nu bedacht met melkimmers (zinken en gegalvaniseerde), een koeiebroek en een uernet. Kleren maken de koe! Of niet soms?

En denkt U nu niet, dat we het allemaal spuugzat zijn, omdat we eindigen met een spuugpotje.

Integendeel! We kijken alweer uit naar de volgende goede gevers. Nog wel bedankt!

J. G.

WERKGROEP DIALECTEN HOEKSCHE WAARD

Dat in onze Hoeksche Waard het dialect van plaats tot plaats verschillend gesproken wordt komt o.a. sterk tot uitdrukking in verkleinwoorden.

Trouwens het gebruiken van verkleinwoorden is voor elk dialect één van de belangrijkste kenmerken. Door het schrijven van een "klaain verhaaltie" door enkele leden van onze werkgroep uit verschillende plaatsen van ons werkgebied, kan men door vergelijking een inzicht krijgen in de uitspraakverschillen.

In deze aflevering laten wij Chris den Boer voor Goudswaard en Wim Reedijk voor Cromstrijen hetzelfde verhaaltje vertellen.

Voor degenen die onze taal helemaal niet verstaan hebben we de vertaling in het Nederlands gemaakt.

In een volgende aflevering komt de heer Piet de Zeeuw aan de beurt voor 's-Gravendeel met een andere vertelling, waarin ook dertien verkleinwoorden voorkomen zoals ze aldaar worden uitgesproken.

Omdat de nu geplaatste stukjes in twee verschillende locaties spelen is het enige verschil de plaatsaanduiding. Die moest natuurlijk aangepast zijn aan het ter plaatse gesproken dialect.

EEN KLAIN VERHAOLTIE

(Een niet gebeurd verhaaltje in het dialect van Goudswaard door C. den Boer.)

An 't Verrekesdaikie onder de Korendaik, nie ver bai 't Persilse Gat vandaen, daer staot een bietjie boitenof een klain spulletjie over de slôôt. 't Mannetje watter weunt is naeverhant klain van stik en komp van 's Land onder Strôôdurp vandaen. Z'n vrouwtjie, die ok al nie grôôt is, is grôôtgebrocht deur d'r opoe op de Korendaik, die tende durp in een klain errebaiershoisie an de Meulendaik weunde. In dat ouwe boeltie, waer dan ze weune is ok een stalletjie voor een paor béésies en in een oflatjie zitte de kallefies en ok nog een gaitjie an een touwtjie vastgebonge.

Nou hē'n die mefsies twéé klaintjies gekrege, een jongetjie en een maissie. Die binne nou al zôô wait dan ze al een kerrewaitjie magge doen. Omstenbeurte motte ze 's ochus mit 't gaitjie an een kettinkie over een paedjie onder an den daik, naer een waitjie, dat een endjie vedder, verbai 't hoisie van Manuzze legt. 't Sikkie staot daer iederen dag en een paoltie. Ze lus graeg paeren butterblomme, maor ze vink blaedjies van de kopbôome nog veul fainder. As ter boikie dik is doe ze een hortie een dutjie. Ok zie ze bai taie

de vlinderties opte blommetjies zitte net as de baitjies, die op honing oit zain. Dan is ter weer een molletjie, die een hōōpie vroet.

De veugelties maoke nessies van takkies en strōōtjies om der aitjies in te legge en oit te broeie. As 't zonnetjie z'n rondjie weer gedaen het, dan gaot 't gaitjie d'r aige raisie weer trug op hois op an.

Nae ieder nachie komper weer zōō'n daechie en gaot alles weer het aige gangetjie.

Zukke meksies zijn grōōs met al die klaineghaidjies en hē'n d'r aerdeghaid in mit ter gezinnetjie.

EEN KLAAIN VERHAALTIE

(In het Midden-Hoekschevaards dialect door
W. Reedijk.)

An een stouwdammechie in 't Laachie daer staat buitenof een spullichie over 't slōōtjie. Het mannechie dat er weunt is naeverhant klaain van stik en komp van de Maes uit het Haachie. Zijn vrouwchie is grōōtgebracht in een errebaaiershuisie, an een weechie in de buurt van het Landichie, das een ennichie van Sas of.

In dat ouwe gedoechie daer ze weune is ok een stallechie voor een paar bēēsjes en in een oflaetjie zitte de kallefies en staat er nog een gaaitjie an een touwchie vastgebonge.

Nou hebbe die mensjies twēē klaaintjies gekrege, een jonchie en een maaisjie. Die zijn nou al zōō wijt danze al een kerrewaachie magge doen. Eēns van baaiē mō 's oches met het gaaitjie an een kettinkie over een paechie, omlēēgdijk heen, naer een waaichie, dat een ennichie vedder verbij het steechie van Ooichie Waddenweertie is gelege. Het sikkie staat daer elk daechie an een paaltie.

Ze lus graeg paere- en butterblomme, maar ze vink blaechies die ze van de hooistove plokt nog fijnder. Aster buikie dik is doese een hortie een dutjie. Ok ziese bij tije de vlinderties op de blommechies zitte nest de biechies, die op heuning uit zijn. Dan ister weer een mollechie die een hōōpie vroet. De veugeltjies make nestjies van takkies een strooichies om der aachies in te legge en uit te broeie.

As het zonnechie zen rondjie weer gemaakt het gaot 't gaaitjie der aige raaisie weer terug op huis an. Nae elk nachie komper weer zōō'n daechie en gaat alles weer het aige ganchie. Zukke mesjies zijn grōōs met al die klaainighaidjies en hebbe tier metter gezinnechie.

EEN KLEIN VERHAALTJE

(Vertaling voor "de buitenomwacht.")

Aan een dwarskade in de Laagjes daar staat buitenaf een klein boerderijtje over het slootje. Het mannetje dat daar woont is navenant klein van stuk en afkomstig van Westmaas uit het Haagje. Zijn vrouwtje is opgegroeid in een arbeidershuisje aan een wegje in de buurt van het Landigje een eindje buiten Strijensas.

Op dat oude bedrijfje waar ze wonen is ook een stalletje voor een paar koetjes en in een lager daarnaast aangebouwde ruimte verblijven de kalfjes en er staat een geitje vastgebonden met een touwtje.

De mensjes hebben daar intussen twee kindertjes gekregen, een jongetje en een meisje. Die zijn nu al zo ver, dat ze al een karweitje kunnen doen. Een van beiden moet 's morgens met het geitje aan een kettinkje over een paadje, beneden langs de dijk, naar een weitje, dat een eindje verder

voorbij het steetje van Arie Wat-een-weertje is gelegen.

Het sikje staat daar elk daagje aan een paaltje. Ze eet graag paarde- en boterbloemen, maar vindt blaadjes die ze van de knotwilgen plukt nog lekkerder. Als haar buikje vol is doet ze een poosje een dutje. Ook ziet ze somstijds de vlindertjes op de bloemetjes zitten evenals de bijtjes die op honing uit zijn. Dan is er weer een molletje die een hoopje wroet. De vogeltjes maken nestjes van takjes en strootjes, om hun eieren in te leggen en uit te broeden. Als het zonnetje zijn rondje weer heeft afgelegd, maakt het geitje haar eigen reisje weer terug en gaat weer naar huis toe.

Na elk nachtje komt er weer zo'n daagje en gaat alles weer het eigen gangetje.

Zulke mensjes zijn trots met hun kleine dingen en hebben plezier met hun gezinnetje.

WERKGROEP DIALECTEN

NIEUWE VRIENDEN

Het is een dankbare taak om deze rubriek te verzorgen. Elke keer is er dan wel hetzelfde nieuws te melden, maar dat is dan ook altijd bemoedigend nieuws. Dit is ondermeer te danken aan de 41 nieuwe aanmeldingen. Met dit aantal zijn er nu in totaal 1.370 vrienden/vriendinnen bij de Vriendenkring aangesloten. Wellicht kunnen wij in de loop van dit jaar melden, dat de Vriendenkring 1.400 vrienden/vriendinnen telt.

Met dit vooruitzicht heten we de nieuwe vrienden/vriendinnen nogmaals hartelijk welkom:

L 485	L.P. Akkersdijk	Hilversum
L 673	J.C. van Beek	Arnhem
HW 524	W. van Berkel-Schuil	Puttershoek
HW 705	C.A. Boot	Mijnsheerenland
L 674	W.P. van den Bos	Arnhem
HW 699	M.B.P. van Eersel	's-Gravendeel
HW 700	A.J.G. Goudswaard	Heinenoord
HW 510	H. Groeneweg	Klaaswaal
L 165	J. Huisman	Barendrecht
HW 554	W. Kimmel	Klaaswaal
L 359	M. Kleijnenberg	Leiden
L 327	Leo de Klerk	Barendrecht
HW 489	W.J. Kooijman	Strijensas
L 647	J.J. Koorneef	Paterswolde
L 660	J.P. Korbijn	Papendrecht
HW 98	E.A. Laban	Numansdorp
L 219	W. de Ligny	Leiden
HW 161	W.C. Makkenze	Klaaswaal
HW 698	L. van Nieuwaal	Numansdorp
L 665	J.H. Notenboom	Steenbergen
L 666	P.M. Notenboom-Stoutjesdijk	Steenbergen
L 459	G. den Otter	Slochteren
HW 703	A. Pegels	Puttershoek
HW 701	J.H. Pelsdonk-v. Wetering	Nieuw-Beijerland
HW 509	W. Schelling	Strijen
L 669	A. Sneep	Weesp
L 670	Mevr. Sneep	Weesp
L 668	J.L. Spruijt	Schiedam
L 667	W. v/d Stap-Mik	Schiedam
HW 702	M. Tak	's-Gravendeel

L 117 P. Tjallema	Rotterdam
HW 697 W.H. Treels	's-Gravendeel
L 671 P. Veenman	Zaandam
L 672 C.M. Veenman-de Pee	Zaandam
HW 696 N. van der Velde	Strijen
HW 704 P. Visser	Oud-Beijerland
HW 488 A. Vogelaar	Numansdorp
HW 525 B. Weeda	Heinenoord
L 133 S.F. Westdijk	Capelle aan de IJssel
L 587 B.M. van der Wilt	Nijverdal
HW 157 Trend Sales Promotion	Oud-Beijerland

Red.